

Izhaja vsaki dan. — Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Prejemne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici: Ljubljani, Gorici, Celju, Kraslju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič: poslanice, smrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnilne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 652.841.

Položaj na Japonskem.

(Brzobjavne vesti.)

Oklopnačja „Mikasa“ se pogreznila.

TOKIO 12. (Reuterjev biro) Na oklopnačji „Mikasa“ je nastal ogenj, ladija se je večeraj ob 2. in pol uri zjutraj potopila.

„Mikasa“ je bila admiralska ladija Togove eskadre. Zgrajena je bila leta 1900, imela je 15.400 tonelov, 50 topov in 18.5 vozlov brzine. Op. ured.)

Veliki ljudski škod v Osaiki. Odstavka ministerstva ni bila vprejeta.

TOKIO 12. Veliki ljudski škod, ki se je večeraj vršil v Osaiki, je vprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se mirovna pogodba odpove in da odstopi ministerstvo. Povodom tega shoda je prišlo do nemirov, na katerih je bila ena oseba težko, 40 pa lahko ranjenih. Petruje se, da ni mikado vprejel demisijske ministra za notranje stvari. Po stari navadi so vsi ministri izročili cesarju spise, v katerem so čistočno priznali, da je njihov položaj košljiv in ga prosili za njegovo odloko, naj li se ostanejo na svojih mestih ali naj pa odstopijo. Ob ednem s povdarjali potrebo, da se preglasi obsedno stanje. Cesar je danes odgovoril, da naj ministri ostanejo v svojih službah.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 12. V Baku je sedaj mir. Tatarji so skušali zažgati parnike, toda bili so razkropljeni.

Po vsem Kavkazu so Tatarji razvili zeleno zastavo ter skušajo opleniti zaloge nafte. Nadaljuje se klanje Armencev.

PETROGRAD 12. Položaj konsumentov nafte v Laryzinu je kritičen. Tudi v Astrahanu so trdke nafte ustavile zalaganje kurjave onim brodolastnikom, s katerimi nimajo pogodeb, ker pričakujejo, da ponehajo transporti iz Baku. Brodolastniki so sedaj prisiljeni ustaviti vožnje ter odpustiti svoje morarje in delavce. Vseled tega jih na tisoče pride ob službo. V Baskončaku so industrijalet soli iz nekakega vzroka prisiljeni ustaviti svoje delovanje, vseled česar zastane ribižja obrt, kar pomenja za ta okraj ogromno izgubo. Guverner je predlagal, naj velike trdke nafte ustanove posebno zalogo 600.000 pudov nafte, ki odpomore potrebi brodolastnikov in solni industriji.

Potres v južni Italiji.

MONTELEONE 12. Kralj je obiskal mnogo krajev, ki so bili popotrasi prizadeti, ter je tolažil prebivalstvo.

RIM 12. Prebivalstvo se je od potresne katastrofe zopet pomirilo ter se polagoma vrača v svoje hiše. Skoraj vsi ubiti so že pokopani. Sedaj gradijo koče v posebau pri-

zedetih krajih. V Monteleone in okolici je bilo ubitih 600 oseb.

V krajih, ki so najbolj prizadeti je v potokih in rekah vzle suhi voda narastla in na nekaterih krajih celo izstopila.

MESSINA 12. Večeraj ob 1. uri 7 min. popoldne je bilo čuti tukaj slab potresni sunk. Streha neke mestne šole se je podrla.

PARIS 12. Banque de Paris et des pays bas je darovala 5000 frankov za prizadete po potresu v Kalabriji.

Položaj na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 12. „Ogr. biro“ poroča z Dunaja: Ministerski predsednik baron Fejervary bo danes ob 10. ur. predpoludne vprejet od cesarja v avdienco.

DUNAJ 12. Cesar je danes ob 10. uri predpoludne vprejel ministerskega predsednika barona Fejervary v avdienco. O izidu avdijske ni dosedaj ničesar znano. Govori se, da odpotuje baron Fejervary še le jutri v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 12. „Ogr. biro“ poroča z Dunaja: Ministerski predsednik baron Fejervary je bil danes ob 4. uri popoldne vprejet od cesarja v posebau avdienci. Ob 4. in pol je zapustil cesarsko palačo ter se je podal v palačo ogrskega ministerstva.

BUDIMPEŠTA 12. Nekateri listi tu in inozemstva so r zbirali vest, da namerava vlada oktroirati volilno reformo. „Ogrski biro“ je pooblaščen izjaviti iz avtoritativnega vira, da je to poročilo tendenciozna iznajdba.

BUDIMPEŠTA 12. (Ogr. brz. biro) Podpredsednik odbora koalicijske, ki je bil izvoljen, da sestavi območje proti vladi, je danes imel sejo, na kateri je posel Poleny, predložil obtožnico, katere sestava je bila njemu poverjena. Polodek je obtožnico vprejel in sklenil, da je predložil na jutrejši seji vodilnega odbora.

Brzobjavne vesti.

Sklicanje državnega zbora.

DUNAJ 12. Kakor je zvedela „N. Fr. Presse“, bo državni zbor za dne 26. t. m. sklican v kratko zasedanje.

X. kongres proti alkoholizmu.

BUDIMPEŠTA 14. V umetniški dvorani mestnega gojdišča je bil danes predpoludne otvorjen X. mednarodni kongres proti alkoholizmu, na kateri so dšli udeleženci vsega sveta.

Kolera na Pruskem.

BEROLIN 12. „Reichsanzeiger“ poroča: Od 11. do 12. t. m. opoldne je bilo v pruski državi uradno prijavljeno 8 sumljivih kolere; 3 osebe so za slučajev kolero umrle.

Skupno je dosed j obolelo za kolero 166 oseb, od teh jih je 66 umrlo.

MARSENWERDER 12. „Neue westpreuss. Mittheilungen“ poročajo, da ni danes nikakih poročil, da bi bila v marienwerderskem okraju kaka oseba zbolela za kolero.

Nov predor skozi Alpe.

PARIZ 12. Od več strani se poroča, da predloži minister za javna dela ob sestanku zbornice zakonski načrt, da se zgradi predor skozi Col de la Faucille v gorovju Jura. S tem bi bila zveza med Parizom in Ženevo znatno skrajšana. Stroški za novi predor bi znašali 125 milijonov frankov.

Angleška eskadra.

KODANJ 12. Angleška eskadra je danes prot severu odplula od tukaj.

Volitve na Španskem.

MADRID 12. Doslej je izvoljenih 213 vladnih pristašev, 104 konservativci, 12 pristašev Villaverde, 3 karlisti, 2 internista, 31 republikancev, 7 regionalistov in 3 pristaši neodvisne stranke.

Shod narodno-radikalnega dijaštva.

Veliki ljudski shod

dne 8. septembra 1905. v tržaškem „Narodnem domu“.

Od kompetentne strani smo opozorjeni, da izvajanja g. Kopača v večerajšnjem izdanju niso podana povsem točno. Temu pa se ni čuditi vspršo silnega hrupa, ki je vbral po dvoranah. Naj torej popravimo, kar ni bilo točnega v večerajšnjem poročilu!

G. Kopač je menil mej drugim, da dr. Šusteršič vedno glasuje za kanone, a on je slovenski naroden poslanec. Na to je zaklical dr. Rybář: Na Bavarskem pa so se socijalni demokratje pavodom zadnjih volitev zvezali s klerikalci, dočim mi nismo v zvezi s klerikalno stranko. Na to je g. Kopač pojasnjeval, zakaj da so se socijalni demokratje na Bavarskem zvezali s klerikalno stranko. To se je zgodilo zato, ker so se klerikalci izrekli za splošno volilno pravico. Epizodo z drom. Rybářem povodom zadnjih državnoborskih volitev pa je g. Kopač opisoval tako-le: Ker sta bili na ožji volitvi za V. kurijo v Trstu dve stranki, prišel je on, govornik, k dru. Rybářu, ter mu ponudil socijalnodemokratske glasove, ako se dr. Rybář obveže, da bo deloval za splošno volilno pravico in ako se obveže, da vstopi v parlamentarni klub socijalnih demokratov. Dr. Rybář pa je — kar mu govornik šteje le v čast — takoj in odkrito odklonil to ponudbo, izjavivši, da ne more kar čez noč sleči svoje suknje. (Ali tu treba posebno naglasiti, da se je dr. Rybář

že v manifestih izjavil za splošno volilno pravico, da je torej odklonil le drugo zahtevo: vstop v socijalno demokratični klub. Op. ured.) Zato so se socijalni demokratje vzdržali volitve. Tu je vzkliknil dr. Rybář: Na Bavarskem so se vendar soc. demokratje zvezali s klerikalci, ne da bi se bilo zadrževalo od teh poslednjh, da vstopijo v socijalno demokratično stranko!

Kar se dostaje razmerja tržaških Slovencev do duhovščine v Istri, ni rekel g. Kopač da je slovenska stranka pod duhovniško komando, pač pa je menil, da v par letih pride do tega, da se bo morala stranka odločiti: ali bo morala nastopiti proti duhovščini, ali pa pride pod duhovniško komando.

Kopču je odgovarjal gospod akademik Ribnikar zelo ostro in rezko. Slovenski dijak so se — je menil govornik — mnogo pečali s socijalnim vprašanjem, a reči mora, da taci socijalni demokratov še niso videli, kakoršaji so danes govorili. Ali je bil to resen govornik, ki je govoril o vsem drugim, samo o šolstvu ne, ki je bilo na dnevnem redu. Če je dr. Šusteršič govoril o kanonih in glasoval za kanone — v kaki zvezi je to z današnjim dnevnim redom? Res je, da kapitalisti izkoriščajo delavce. Nu, katere narodnosti so tu v Trstu blizu vsi kapitalisti? Slovenski niso. A katerega delavca je najlaglje izkoriščati? Onega, ki ni izobražen, ki je neumen. To ve dobro tudi gosp. Kopač. Slovenci smo in bomo žrtve vsake vlade, dokler — ne bomo imeli šol. Potem je govornik povdarjal povzdignanim glasom, da so bili kranjski socijalni demokratje v vseh zvezah. G. Kopač je menil, da naj skrbimo za to, kako bomo preživljali sebe in svojo družino. Nu, tudi mi slovenski študentje predobro vemo, kaj zahteva želodec. G. Kopač naj veruje, da je morda 90% med slovenskimi dijaki, ki so večkrat lačni, nego pa g. Kopač. Ali slovenski študentje nimajo samo želodca, ampak tudi čuteče narodno srce — srce, ki čuti za ubogo slov. dečo. Zato zahtevajo slov. dijaki šol za našo dečo, da se jej bo bolje godilo nego doslej. Zato so postavili tudi na današnjem shodu šolo na dnevni red. (Viharno pritrjevanje.) Govornik se identificira s Kopačevo trditvijo, da Avstrija trči več za oborožanje, nego-li za povspesevanje omike. Če pa je g. Kopač nekako smešil strah pred nemštvom, odgovarja govornik, da moč nemštva narešča vedno bolj, kar je najbolj izraženo v množici nemških ljudskih, oziroma meščanskih in srednjih šol v Trstu, dočim Slovenci nimajo niti jedne šole. Tudi mi se ne bojimo ne Nemcev, ne Italijanov, ali skrbeti moramo, da se jim postavimo pravočasno v bran, da ne postanejo tako močni, da bi se jih morali bati. Tudi v Ljubljani je le malo število Nemcev in vendar so bili do pred 20 leti gospodarji v Ljubljani!

Istisnivši grdo psovko, so se modroroki griški stražarji obrnili, Paviša Gonč pa je s svojim bremenom pokleknil na kolena, vrgel svečenj z ramen in položil nanj glavo obnemogle starke.

Hvala Bogu, je vzdahnil Paviša, da naju niso zgrabili ti griški malopridneži, pa da sva srečno ubežala na ta posvečena tla, kjer se nehuje kramarska oblast. Ali bil je skrajni čas; še trenotek in izgubljesa bi bila. Tu leži stara blede brez zavesti. Mrgo je prestala muke. Da vidimo, je nadslejeval Paviša, pograbitvši po leseni čutari, ki mu je visela ob boku, s tem napitkom se je vedno zdravila v svoji bolezn, s tem dvajsetletnim slivovcem.

Najprej je posrknul Paviša sam, tlesknul s jenkam. Potem je posegnil Gončinki pod glavo in spustil nekoliko kapljic v njena usta. In res je stara kmalu odprla oči. Paviša jo je potresel dva trikrat ter rekel:

— Mati Gončinka, ustani!

— Kje smo? hladno je. Zebe me.

(Pride še).

PODLISTEK

293

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil L. E. Tomič.

Prevel M. O.—S.

Ali v ta hip je je prijel Paviša za roko in jo potegnil za seboj.

— Hodi, hodi, mati, do Kapitlja je še pol sveta pot! Moram še vzbuditi kuma vratarja, ker spi kakor drva; a obleki, ki se za njimi skriva mesec, bi mogli izginiti in potovati bi morala po mesečini.

Starka je šla hitro za svojim vodjo, ne rekši niti besedice. Samo ozrla se je še enkrat in prekrizala bič. trikrat. Hitro sta se spustila begunca po Mesniški ulici, a vratar, kum Pavišin, je prijel z obema rokama za vrč, kakor v oni noči, ko je bil del Prišlin po tatu Martinu ukrasti jedinca Živanovega. Hitro je korakal Paviša po

predmestju, a za njim se je gugala sopeča starke.

— Ne tako hitro, prosim te pri Bogu, je rekla stara, zmanjkuje mi sape.

— A da, mati, ako nisi poginila do sedaj, ne pogineš tudi danes. Le za hip drži še svoj stari meh, da ti ne poži, pa je vse dobro. Bolje je, da si malo ožuliš pete, nego da te prokleti Gričani sežgo na trgu kakor čarovnico.

Že sta bila mimo cerkve sv. Margarete in sta dospela do Nemške vasi. Paviša se ni držal bič, ampak je šel po sredi trga, kjer je bilo tudi drevja in grmovje, ter je srečno došel na glavno cesto, kjer se je šlo iz Kapitlja do prevoza savskega. Sedaj je imel kreniti preko mosta na Kapitlj, ali v ta hip mu je zaklical griški nočni stražar, opazivši, da Paviša nosi na rami velik svečenj in mišaleči, da je tat:

— Stoj! Kdo si božji?, in zaletel se je za Pavišem.

Gončinko je zazeblo do dna duše. Sedaj je bila blizu kapitljskega zemljišča, na pragu svojega odrešenja, a sedaj lete tu za njo

griški stražarji. Ako jo zgrabijo, bo sežgana. Nu, Paviša ni poslušal stražarja. Videl je, da starka omahuje, čutil je, da se stražar primiče vedno bliže, da je morda še oddaljen samo nekoliko korakov. Zato je potegnil starko čvrsto za roko in je začel skokoma leteti proti Kapitljskemu mostu. Vlekel je starko za seboj tako, da je izgubila palico in kapo in da to jej beli lasje padali po ramenih. Že so se bli stražarji primaknili na pet korakov, a Paviša se je delal leden pot na čelu, Gončinki so se začele upogibati noge. Tedaj jo je Paviša obupno prijel za pas, skočil na most in jo prenesel na kapitljsko stran, kjer se mu ni trebalo bati straž, ker so kapitljska gospoda vzdrževali samo dva stražarja za vse svoje vladanje a ta dva sta toliko cenila svojo posteljo, da nista mislila na to, da bi po noči hodila okoli. Griška straža pa ni smela preko kapitljskega mostu in stopiti na prečastna tla, pa tudi če je gonila največje lopove.

— Lahko noč, dragi platei, je zaklical Gonč stražarjem v spremenjenem glasu, pojte spat, na vrh petah visi preveč blata.

Govor akademika Rebnikarja je bil spremljan po neprestanem navdušenem odobravanju.

Na to je predsednik g. Goriup dal na glasovanje že priobčene resolucije, ki so bile vsprejete soglasno in ob vseobčem ploskanju, ter je zaključil ta velepomembni impozantni shod.

Dogodki v Rusiji.

Položaj v Baku.

Iz Baku so sporočili v Petrograd: Velje naporom oddelka ruskih čet, so Tatarji v Baku oplenili dve banki ter jih zažgali. Pričela so dohajati vojaška ojačenja, ki se takoj odpošiljajo proti ustašem. Boj je brez usmiljenja. Vojaki, razkačeni proti Tatarom, ne priznajo ustašem, od druge strani postajajo tudi Tatarji brez usmiljenja proti vojakom, ki padajo v njihove roke. Vojaki skušajo potisniti ustaše naostan belega mesta. Nadejati se je, da vspejo vojaki, ako pridejo še pravočasno na lice mesta polki, ki so bili v vsej naglici odposlani s severa. Velik strah vlada v Tiflisu, katero mesto nočejo oblatniti pustiti brez čet. Širi se glas, da dobi princ Ludvik Napoleon povelje, naj zadušiti tatarski ustanek. Govori se, da je princ že na poti v Baku. Dolej pa ni ta vest še potrjena.

Iz Tiflisa javljajo, da prihajajo iz raznih strani Kavkaza vznemirljive vesti. Več armenških vasi je bilo baje razdejanih in na stotine ljudi ubitih. Vojške postaje so zelo oddaljene, zato prihajajo čete navadno prepozno na lice mesta. Vse tatarsko prebivalstvo je pod orožjem. Štiri tisoč Kurdiv iz perzijskih obmejnih pokrajin se je pridružilo Tatarjem.

Carjeva rodbina se preseli v Darmstadt.

»Magdeburger Zeitung« poroča iz Petrograda, da se glasom zanesljivih vesti carjeva rodbina preseli v Darmstadt, da se tamkaj odpočije. Car da namerava ostati tamkaj dlje časa.

Grof Tolstoj — kandidat za državno dumo.

»Schlesische Zeitung« poroča iz Petrograda, da bo tudi grof Lev Tolstoj kandidiral v državno dumo.

Po sklepu miru.

Amerika in nemiri na Japonskem.

Iz Washingtona so sporočili »Berliner Tageblatt«: Najnoveji dogodki na Japonskem se ohladili japonskilo strujo. Nekateri listi priporočajo celo, naj vlada odpošlje vztočno-azijsko eskadro v Jokhamo v zaščito ameriških podanikov.

Bolezen barona Komure.

Londonški »Times« poroča, da je japonski mirovni pooblaščenec, baron Komura, glasom neke govorice, izvršil na sebi »Hara-kiri«, to je, prepral si je sam trebuh. Nekateri listi so sicer javili, da je obolen na neki bolezni na spodnjem telesu, toda »Times« zatrjuje, da je Komura izvršil samomor.

Povratak Witteja.

Iz Pariza poročajo od dne 11. t. m.: Gospa Witte, ki je zadnje tedne preživela v Aix-les-Bains, je dospela danes v Pariz, da odredi potrebno za povratak svojega soproga. Zvečer se je gospa vrnila nazaj v Aix-les-Bains, kjer biva njena hči. Glasom brzojavke, ki jo je danes gospa Wittejeva prejela od svojega soproga iz New Yorka, se isti jutri ukrepa za Evropo na nemškem parniku »Kaiser Wilhelm II.« ter dospe v Pariz 18. t. m. Witte namerava ostati v Parizu le nekoliko dni ter se potem s svojo rodbino poda v Ostende, da se tamkaj odpočije. Koliko časa da ostane tamkaj, je odvisno od vremena in od povelja iz Petrograda.

Načrti barona Gautscha.

Dunajski »N. Fr. Presse« komentira najnovejšo spremembo v ministerstvu ter pravi, da se zamore sklepati iz dejstva, da sta bila za ministerstvo za uk in bogočastje ter za trgovino imenovana na mesto odstopivši ministrov le voditelja, da bo ministarski predsednik baron Gautsch ministerstva za uk in bogočastje, za trgovino, za železnice in za pravosodje imeti na razpolago za slučaj, ako bo treba prenoviti ministerstvo v parlamentarnem smislu. Izpraznjena mesta dobe nekateri člani večih strank v

zbornici. Najbrž pa Gautsch ne spopolni ministerstva, dokler traja sedanja zbornica, ki ima le še nekoliko mesecev obstanka in bo v prihodnjem letu obnovljena. Zato je smatrati, da namerava Gautsch izvršiti svoje načrte še le po volitvah.

»N. Fr. Presse« ne izključuje možnosti, da bo zbornica razpuščena, preden poteče njena zakonodajna doba.

Fejervary odstopi?

Z Dunaja javljajo od 12. t. m.: Za danes se z gotovostjo pričakuje rešitev najnoveje faze ogrske krize.

Zjutraj je cesar vsprejel v avdijenci barona Fejervarya, barona Gautscha in ministra va njih stvari grofa Goluchowskega. Dosedaj se cesar še ni odločil, toda to stori popoldne, ko zopet vstopi v avdijenci Fejervaryja. Sodi se, da ne vsprejme vladar najnovejšega programa barona Fejervarya in zato je pričakovati, da poda ogrsko ministerstvo svojo demisijo.

Proglazenje polnoletnosti srbskega prestolonaslednika.

Iz srbskega uradnega vira poročajo, da so kralju Petru povodom proglazenja polnoletnosti srbskega prestolonaslednika Jurja došle brzoglavne čestitke od cesarja Fran Josipa, carja Nikolaja, predsednika Loubeta, kralja italijanskega, romunskega in grškega, od kneza črnogorskega in obeh princev, od kneza bolgarskega, od velikih knezinj Stane in Milice, ter prestolonaslednika. Brzjavki cesarja Fran Josipa in predsednika Loubeta so posebno prirerčnega značaja. Neštevilno čestitke je došlo tudi z dežele. Po vsej Srbiji so se vršile zahvalnice.

Na mandžurskem bojišču.

Londonskim »Times« je dopisnik sporočil z mandžurskega bojišča: Povrnili sem se z bojišča. Obiskal sem glavni stan v Mukden, kjer sem zvedel, da je general Fukusima v petek odpotoval kakor pooblaščenec japonske armade, da sklene z ruskim pooblaščenecem premirje. Pooblaščenca se sestane med Kaijunga in Kančufa. Medtem obiskujejo Rusi pod parlamentarno zastavo Japonce na vsej fronti ter se vedejo nasproti njim zelo prijateljsko.

Drugo poročilo pravi, da je japonska armada nezadovoljna s sklepem miru. V glavnem stanu se govori, da ne bo možno izprazniti Mandžurije pred mesecem aprilom 1906.

Domače vesti.

Odlikovanje. Cesar je podelil deželnemu šolskemu nadzorniku v Trstu dru. Franu Swida red železne kroge III. razrede.

Pred svojim pragom, gospoda Italijani! V odbijanje naših zahtev po enakopravnosti našega naroda, se naši italijanski nasprotniki kaj radi poslužujejo »argumenta«, da je taka zahteva od naše strani drzna, ker jezik naš da je najprimitivnejši in tako neraben, da se niti sami ne umejemo med seboj. Ne prihaja nam na misel, da bi pobijali take bedaste — argumente.

Saj dajajo na to bedastočo odgovora: naša društva, naši shodi, naša predavanja, in tisoči in tisoči, ki čitajo naše knjige in časopise. Izlasti pa tistih nad 80.000 členov družbe sv. Mohorja.

Kdaj še so široke mase čitale knjige, ki jih ne umejo?! Nu, ker pa nam že naši nasprotniki neprestano prihajajo s takimi bedastimi prigovori, bodi tu konstatovano vnovič, da imajo ravno po Italiji pred svojim pragom tiste »meti, ki jih vidijo vedno le pred našim pragom. Dejstvo je, ki se vedno ponavlja po Italiji, da na sodnih razpravah, na katerih delujejo italijanski sodniki, italijanski tožitelji, italijanski branitelji, italijanski porotniki in italijanski toženci, morajo čisto rabiti tolmača, ker ne umejo tožencev.

Slučen in eklatanten slučaj se je dogodil ravnokar, o katerem poroča — tržaški »Piccolo«.

Kakor znano so imeli te dni v Kalabriji grozen potres. Kralj je došel, da si ogleda kraj katastrofe. Vetravil se je v Sant' Onofrio. Kralj se je obrnil do kmetov, da mu dajo podatkov o tisti usodni noči. O tem poroča »Piccolo«: »Kmetje, ganjeni, so odgovarjali v dijalektu. Ali kralj ni umel mnogo

besedi, tako, da so mu morali tolmačiti!«

V italijanskem kraljestvu torej, v narodno jedinstveni državi doživljamo torej, da italijanski kralj ne umeje svojih italijanskih podanikov!! Gospoda Italijani, pometajte pred svojim pragom, ne prihajajte nam ee svojim roganjem in ne ovirajte nas v našem snovanju, ko se mi Slovenci tako lepo — umejemo med seboj!!

Premeščanja. Deželno nadsodišče je premestilo kancelista Leonarda Novajolli iz Gorice v Trst in kancelista Josipa Pečenkaja iz Trsta v Gorico.

Nova namestniška palača. V zadnjih dneh so se polagoma preselili uradi c. kr. namestništva iz ulice Caserma, kjer so bili nastanjeni skorzi šest let, v novo namestniško palačo na velikem trgu.

Vseslovenski abiturijentski shod v Ljubljani. Iz Ljubljane nam pišejo 9. t. m.: Danes se je vršil tu vseslovenski abiturijentski shod, katerega se je udeležilo 39 abiturijentov s Kranjskega, Primorskega in Štajerskega.

Otvoril ga je abiturijent Berce, nakar je bil soglasno izvoljen za predsednika abiturijent Kisovec. Abiturijent Jurca se je na to oglasil k besedi in govoril o podlagi vsakega našega bodočega zblizevanja in skupnega postopanja: o ljubezni do domovine, ki naj se osredotočuje v Kettejevem versu: »Le ljubi v umom, srcem in rokami«. Abiturijent Kopitar je na to naslikal natančen razvoj vsenemške ideje, kakor se je propagirala v minolem stoletju. Abiturijent Jurca je z ozirom na to označil vsenemške težnje na Primorskem sploh in v Trstu posebej ter naglasil, da naj nam bodo sredstva, ki jih sovražnik rabi — ne samo v svari, ampak tudi v pouk. Abiturijent Haja je črtal potem razmerje mej Slovence in Nemci na Štajerskem. Nalogo, opisanje splošne slovenske razmere, je prevzel predsednik Kisovec. Na podlagi statističnih podatkov je pojašnjeval, koliko potreb še imamo, na podlagi vsakdanjega opazovanja, kako malo da se za nje menimo. Že kakor akademiki moramo torej obračati svojo pozornost na čelo in sicer: 1. Širimo narodno zavest. 2. Podpirajmo izobrazbo in šolstvo. 3. Posvečujemo se gospodarskemu delu. 4. Zahtevajmo enakopravnost v šolah in uradih. 5. Zahtevajmo slov. vseučilišče. 6. Centralizirajmo svoje delo v narodnem in kulturnem oziru okoli Ljubljane, v gospodarskem pa okoli Trsta. Po tem govoru je abiturijent Cankar obžaloval, da shod ne bo imel tolikega pomena, ker je premalo udeležencev. Tudi najlepši govori in programi nam ne pomagajo nič, ako se sami ne sresnimo in postanemo čili možje.

Resolucije, ki smo jih vsprejeli, so sledeče:

1.) Širna slovenska javnost naj izve, da je »ver sacrum« našega naroda prišel do prepričanja, da leži rešitev tega naroda v složnem delovanju njegove inteligence.

2.) Zato si bodo bodoči abiturijentje kakor člani raznih akademskih društev resno prizadevali ublažiti obstoječa principijelna nasprotstva, izlasti pa izogibati se osebnim mržnjam.

3.) Slovenski abiturijentje stoji na demokratičnem stališču in hočejo biti posredovalci mej vseučiliščem in priprostim narodom ter mu tako uglediti pot do boljše bodočnosti.

Nesramnost nemških naprednjakov na Koroškem. — (Zvršetak.) — Dne 24. avgusta t. l. smo čitali v »Villacher Zeitung« bujskovalet šlauek, v katerem je stala med drugim tudi sledeča grda in neumna denunciacija: »Med božjo službo se je ukradlo nekaj »prenapetnežev« na stolp, kjer so razobesili »rusko zastavo«. Zločinec sta menda dijak jurist Š...h in trgovski pomočnik V...e, ki sta na počitnicah. Nu, že dne 27. avgusta je moral rečeni list preklecati svojo trditve.

Skrajna nesramnost je, ako se kar naravnost tako obdolžuje kogar-si bodi. Tem nesramneje, ker so vsi vedeli, kdo je zastavo razobesil! — In pa še »rusko zastavo« so videli! Norci ali pa — osli. Mi imamo svojo slovensko zastavo in to bomo razobesili, kadar se nam bo zdelo in se ne bomo menili za krik znorelih »hajlovcev«.

In kako drzno lažejo, ko pišejo dalje v omenjenem šlaunku: »Was einen allgemeinen

Sturm der Entrüstung von Seite der Bevölkerung hervorrief«. Kdo je bil neki to »prebivalstvo«, ki je bilo v »viharju ogorčenja« radi slovenske zastave? Kdo? Morda naš gospod »šulmaister« in peščica hajlovcev!! Kje pa so bili ti nemški naprednjaki med cesarsko mašo?!

Nečuvstvo in nesramno in brezobrazno pa je, da se tako napadajo in zasramujejo po listih osebe, ki so prišle za par dni v svoj rojstni kraj, da bi se tu oddahnile in preživele par mirnih uric, ki jih mestno življenje ne nudi. To je več, nego mora požreti tudi najmirnejši človek.

Taki napadi so najboljši dokaz o nemški fortsehrfiderski nesramnosti!

Koroški Slovenci! Sosebno Vi Ziljani! Zavedite se! Spoznajte svoje najhujše sovražnike! Izlasti se varujte znanih nemško-fanatičnih učiteljev! Ti ne gledajo na pouk mladine, ampak njihova jedina skrb je — ponemčevanje nas Slovencev! Zruši naj se enkrat njihova oblast nad našim narodom! Pokažite jim enkrat svojo zavest in svoj ponos! V slogi je moč! Podpirajte po možnosti »Učiteljski dom«, da si vzgajate značajnih narodnih učiteljev!! Potem vam ne bo trebalo bati se za svojo mladino in Gorotan bo stopal na dan!

Slovenski starši pozor! Prejeli smo: Šolske sestre, ki poučujejo žensko mladino v šoli sv. Cirila in Metodija v Trstu, kupile so si lastni dom. V njem otvorijo dne 1. novembra t. l. privaten zavod za pouk in odgojo slov. deklic od 6. leta naprej. V zavodu se bodo poučevali razven vseh šolskih predmetov razni jeziki, risanje, ženska ročna dela in godba. Vsprejemale se bodo tudi gospice tržaških družin v pouk o raznih ročnih delih, akoprav so šoli že odrasle. — Natančna pojasnila in pogoji se izvedo v samostanu šol. sester: via Pasquale Besenghi št. 6. — Na ta zavod se opozarjajo slov. starši, kateri želé preskrbeti svojim hčericam boljše omiko in skrbno vzgojo. — Opomimo še to, da hči stoji na hribu v čistem zraku, v zelo mirnem delu mesta, odkoder je krašen razgled na morje. Obdaja jo senčnat vrt.

Tržaška mestna bolnišnica in — človekoljubje. Predvčerajšnjim zjutraj ob 8. uri je šla Antonija Dekleva iz Podgrada v tukajšnjo bolnišnico, da jo preiščejo in da eventuelno tam ostane. Predstavila se je dotičnemu zdravniku, ki je vsprejemal bolnike. Ta je vprašal žensko, kaj da hoče. Ta pa je odgovorila, da ne umeje italijanski. Na to je zdravnik pogledal listek zdravnika v Podgradu in je rekel po slovenski: Vi ste iz Podgrada, idite torej v Ljubljano, kjer znajo slovenski. Tu govorimo le italijanski. Sicer pa — je menil ta... človekoljubni zdravnik —, kaj treba vam hoditi v bolnišnico, kupite si raje kravo za ta denar!!!

In žena je odšla žalostna iz teh prostorov — človekoljubja.

Naslednjega dne pa je šla žena zopet v bolnišnico, kjer je — na njeno srečo — našel na gosp. dra. Welponerja. Ta jo je vsprejel zelo uljudno, jo pregledal zelo natančno ter jej napisal dva recepta. To poslednje dejstvo je v dokaz, da je ženska res potrebovala zdravniške pomoči in bržkone bolj nego — krave.

Ta dogodek pa priča zopet, da je v mestni bolnišnici zdravnikov, ki ne morejo umeti, da je tam mesto človekoljubja in ne narodnega sovražstva in ki torej ne umevajo vzvišenosti svojega poklica.

Ogleduha v Boki Kotorski. »Crveni Hrvatski« pišejo, da sta bila ujeta dva ogleduha, oba Italijana, jeden na sv. Trojci vrhu Kotora, drugi v Ljuti. Našli so pri njima geografski kart, načrtov in drugih priprav. Izročili so ju policijskemu funkcionarju. »Omnibus« pripominja: »Dobro bi bilo, (ako nista že bila), da ju pošljejo v Pulo in jima puste, da tudi tu izvršita svoj posel in da potem svoje delo s krepostjo »prijateljskih odnošajev« izročita Italiji v nadaljno uradovanje.

Predor na novi železniški progi poškodovan. V predoru pri Buhovem na novi železniški progi se je podrlo za kakih 6 metrov oboka. Ta predor, ki je dolg 900 metrov, je bilo težavno zgraditi, ker so tam nenavadne težkoče. Pokazalo se je, da bo treba pri tem predoru poprav vsako leto, dokler se ga dobro ne vtrdi.

Umrl vsled sršenovega pika. Neki viničar se je peljal od Sv. Trojice v Ptuj. Med potom ga je pičil v obraz sršen. Čez deset minut po piku je bil mož že mrtev.

† Egon Mosche. V angleško-nemški bolnišnici v Rosario de Santa Fe (Argentina) je umrl v 33. letu starosti Egon Mosche, sin pokojnega ljubljanskega odvetaika dra. Moscheja.

Smrt na ulici. Včeraj v jutro ob 6. uri in pol je bil zdravnik se zdravniške postaje telefoničnim putem naprošen, naj bi prišel v ulico sv. Ivana, kjer da leži na cesti mož, ki potrebuje zdravniške pomoči. Zdravnik je šel takoj na označeno mesto in tam je našel ležečega na tleh neznanega, približno 50 letnega moža, oblečenega po delavsko. Pristopivši k njemu, je zdravnik takoj konstatoval, da je neznanec že mrtav.

Nekdo izmed okoli stojičih je pa povedal, da je — kakor je on, pripovedovalec, videl — neznanec spodrenil stopivši na na tleh ležeči olupek fige in padel. Padši je pa udaril z glavo ob rob trotorja in se ni več genil. Preiskavši mrliča natančneje, je zdravnik konstatoval, da ima isti res malo znamenje udarca na levem srcu.

Poskus samomora. Ivan M., star približno 60 let, doma iz Sežane in tam tudi bivač, je sinoči kmalu po 6. uri skočil v morje se sanitetnega obrežja. Pristanišni čuvaji so ga rešili iz vode in ga neeli na svojo postajo, kamor so potem pozvali zdravnika se zdravniške postaje, ki je dal neznanca moža prenesti v bolnišnico, kjer je bil vprejet v opazovalnico za umobolne.

Koledar in vreme. Danes: Virgilij, mučenec; Zmrlj; Površena. — Jutri: Povijanje sv. križa; Znanoslav; Rajna. — Temperatura: ob 2. uri popoldne + 28°. Celsius. Vreme: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo »Slovenska mladina« pri sv. Ivanu na Frdenlju vabi na prvo vrtno veselico, katero priredi v prostorih »Kosumnega društva« dne 17. septembra ob 4. uri pop. — Vaprad: 1. * »Triglav« koračnica, godba. 2. Sl.: »Naš narodni dom«, deklamuje gospica K. Daugan. 3. M. B.: »Slovenska mladina«, poje moški zbor. 4. Dvočl.: »Prodana Nevesta«, godba. 5. H. V.: »Vesela družba«, poje mešani zbor. 6. J. Šoka: »Ne kliči vraga«, burka v enem dejanju. 7. Zajec: »Domovina«, godba. 8. H. Volarič: »Slovan na dan«, poje mešani zbor. 9. * »Vente slovenskih pesmi«, godba. 10. Laharnar: »Pozdrav«, poje mešani zbor. 11. Garte Rštel: »Moja ljubezen«, godba. 12. M. Vilhar: »Pčstena deklica«, šaloigra v enem dejanju. 13. Odmor. 14. Ples od 8. do 12. ure. — Pri veselici in plesu svira domača godba. Vstopnina k veselici 50 stot. (25 nvč.) za osebo. K plesu moški 40 stot. (40 nvč.), ženske 40 stotink (20 nvč.). Preplačila se hvaležno sprejemajo. Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Odbor »Tržaškega Sokola« bo imel v četrtak ob 9. uri zvečer važno sejo.

Obrtno in konsumno društvo» pri sv. Ivanu (pri cerkvi) prosi slavnega pevskega društva, ki bi blagovolila sodelovati ob otvoritvi prostorov gorajega društva dne 1. oktobra, da naznanijo to vsaj do četrtka (14. t. m.) Nekatera društva so se že prijavila. Da pa bo možno določiti vnapred, naj store to nemudoma tudi društva.

Pevsko društvo »Zvonimir« v Ročolu opozarja vnovič slavno občinstvo, da priredi v nedeljo dne 17. septembra veliko veselico v prostorih gosp. Skilana, p. dom. Drežca. — Petje bo vodil gosp. kapelnik Vogrič.

Književnost in umetnost.

Broj 133. »Trščanskog Lloyd«, lista za narodno gospodarstvo izlazečeg svake subote v Trstu, donosi dne 9. rujna t. g. bogati in zanimivi sadržaj.

»Trščanski Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S toga nijedan otmjeniji trgovac, industrijalac, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjeo biti bez njega. I svratiti, kavane, gostione, kladionice, obćine, štadionice, banke, obrtne i vjersijske zadruge, jedam riječi, svi bi morali držati »Trščanski Lloyd«, kojemu je zadaća, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostanja, koje je jedino sredstvo našeg uskraćenja. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Trščanski Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u eilaj monarkiji austro ugarskoj. Izvan Austro-Ugarske, gdje godj bile, godišnja predplata

iznosi 20 franska u zlatu. Novci i pisma šalju se vlastniku i glavnom uredniku »Trščanskog Lloyd«, g. Fr. Kušiniću, Trst Via Fabio Saverio, br. P. 104 T. 246 (vlastita kuća).

Razne vesti.

Arbanaški list. V Dubrovniku je prišel izhajati arbanaški list pod imenom: »Nada Albanije«; pisan je na hrvatskem, italijanskem in arnavtskem jeziku.

Grozna ljubavna drama. Iz Pečuha javljajo: V vasi Bato se je v nedeljo od igrala ljubavna drama v kat ri so tri osebe izgubile življenje. Dva kmetška fanta sta se potezala za ljubezen kmetške deklice, imenom Gerō. Eden fantov, po imenu Pal, ki ga je deklica odklonila, je svojega tekmeča čakal ob vhodu v vas ter ga po kratkem prepiru sunil v vodnjak, nahajajoči se tam kaj, tako, da je fant utonil. Deklica, ki je od daleč gledala prepir, je tekla svojemu ljubimcu na pomoč, prišla je pa prepreno. Pal, od ljub simonosti ves iz sebe, je tudi deklico zagal v vodnjak, kjer je tudi utonila. Nato se je sam obesil.

Visokošolci v Nemčiji. V Nemčiji narašča število visokošolcev od dne do dne in vprašanje je, dobe li vsi ti mladi ljudje tudi primernih služeb? V minoleem šolskem letu je bilo na vseh vaeučiliščih v Nemčiji v zimskem semestru 40.063 dijakov; v poletnem semestru je to število poskočilo na 42.143. Največ je bilo juristov. V zimskem semestru jih je bilo 11.775, v letnem pa 12.110. Potem prihajajo filozofi, medicinci, bogoslovci, farmacevti itd.

Potres v Italiji. Kalabrijo v južni Italiji so od nekdaj pustošili potresi, kakor nobeno drugo deželo v Evropi. Potres, ki je bil v tej pokrajini leta 1783, se da primerjati strašnemu potresu v Lisboni leta 1755. Omenjenega leta 1783 je valed potresa izgubilo življenje 100.000 ljudi. Prvi veliki potres v Kalabriji, o katerem ve poročati zgodovine, je bil meseca septembra 1186, ko je neko mesto ob Adrijanskem morju tekom nekoliko ur popolnoma izginilo s zemskega površja. Grozen potres je bil tudi dne 27. marca 1638. Temu je sledil strašen potres, dne 5. februarja 1783, kakor že navedeno. Dne 29. aprila 1835, je bilo porušeno mesto Cosenza in mnogo vasi v okolici, tedaj je tisoč ljudi izgubilo svoje življenje. Dne 12. oktobra istega leta so čutili močne potrese pri Cassiglianu in kakih 100 oseb je bilo zasutih pod razvalinami hiš. Toda še hujo škoda je povzročil potres dne 12. septembra 1856 v Montezuro in v drugih kalabrijskih mestih, saj je tedaj bilo ubitih 10.000 ljudi. Meseca oktobra 1870 je bilo porušanih več hiš v Kalabriji in dne 4. decembra 1887 je v Bisignanu valed potresa 4000 ljudi ostalo brez strehe, 25 jih je pa našlo smrt. O leta 1783 do leta 1857, torej v 75 letih je v nekdanjem neapeljskem kraljestvu, kateremu je pripadala tudi Kalabrija, našo valed potresa smrt 111.000 ljudi (1500 na leto od prebivalstva, ki je štel 6 milijonov duš). Anglež sir John Herchel je označil potres od leta 1783, kakor enega najgroznejih v novemem času. Leta 1783 so čutili nič manj nego 949 sunkov, od katerih je bilo 501 znatne jakosti. N. sedaje leto so našli 151 sunkov. Središče podzemne delavnosti sta bili obe mesti Monteleone in Oppido; v okrožju 22 milj od Oppida so bila tekom 2 minut razdejana vaa mesta in vse vasi. Sunko so čutili v okrogu 70 milj daleč, ki so na nekaterih mestih napravili tudi veliko škode. Po vsej Kalabriji so čutili potres iz zemske suke je bilo čuti celo preko morja v Mesini in v večem delu Sicilije. G banje zemlje je bilo podobno morskim valovom in mnogo ljudi je dobilo »morsko bolezen«.

V Oppidu je bilo več hš deseleno v greznjenih, prosti predmeti so bili vrženi v zrak meter visoko. Celi komadi zemlje z rastočimi drevesi in živimi grajami vred so bili odnešeni na druge kraje. 40.000 ljudi je valed potresa našo smrt in 20.000 jih je umrlo valed nastalih bolezni in valed lakote. Monteleone, ki je danes središče potresa v Kalabriji, je tudi tedaj igral žalostno ulogo.

Darila.

Upravi našega lista je izročil pred. g. profesor G. milšček za možko podružnico sv. Cirila in Metodja v Trstu znesek 10 kron. Hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metodja se je nabralo na otvoritvenem večeru sveto-

ivanske »Hranilnice in posojilnice« 14 K 10 stotink.

»Slovensko pevsko društvo« je o priliki podoknice zvestemu in vrlému paru »Slov. pev. društva« gospice Anice Breččak in g. Hinka Kobau, nabralo 10 kron za družbo sv. Cirila in Metodja.

Drobne politične vesti.

Novi reški guverner. Več madjarskih novin zatrjuje, kakor poročajo iz Budimpešte, da je imenovanje grefa Pavla Szaparyja za reškim guvernerjem gotova stvar ter da se to imenovanje obelodani dne 20. t. m.

Senzacijono aretovanje. Iz Budimpešte javljajo, da je bil v ponedeljek po noči aretovan tamkaj sourednik »Pesti Hirlap«, Arpad Zsigan, kakor piše veleisdajniške brošure, izišle pod imenom prof. Zeyziga. Aratovani je priznal, da je deloma on spisal in razpečaval dotično brošuro.

Škandinavska kriza. Iz Kodańja so sporočili »Berliner Tageblattu«: Nade, da se švedsko norveška unija razdruži mirnim putem, so zelo male. Švedska je baje nevpogljiva glede vprašanja norveških obmejnih trdnjav.

Uradni list »Lübecker Anzeiger« poroča, da je Švedska najela sedem parnikov parobrodne družbe »Süddeutsche Gesellschaft«. Omenjeni parniki morajo biti dne 1. oktobra t. l. v vojnem pristanišču Karlskrona.

Zadnje brzojavne vesti.

Katastrofa oklopnjače »Mikasa«.

TOKIO 12. Na oklopnjači »Mikasa« je o polnoči dne 10. t. m. navstal požar. Plamen se je polastil tudi sbramba z smolnik. Valed nastale grozne eksplozije, je »Mikasa« utonila, o čemer je našlo 599 človeških bitij.

Trgovina.

Borzna poročila dne 12. septembra
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.10 — 19.12 angleške lire K — do —, London kratak termin K 40.10 — 40.25 Francija K 95.37 — 95.47 — Italija K 95.40 — 95.47 — italijanski bankovci K — — — — — Nemčiji. K 117.35 — 117.45 — nemški bankovci K — — — — — avstrijska enotna renta K 100.50 100.70 ogrska krona renta K 96.80 97 — — — — — kreditne akcije K 678 — — 80 — — državne železnice K 674 — — 76 — — Lombard K 3 — 105 — — Lloydove akcije K 733 — 738 — Brečke: Tita K 381.75 — 35.75, Kredit K 476 — do 483 —, Bodenredit 1890 K 302 — 310 —, B. denredit 1899 K 302 — 310 — Turške K 145 — do 147 — — — — — do — — — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.31	101.85
» » srebru	101.25	101.30
Avstrijska renta v zlatu	119.55	119.70
» » kronah 4%	100.65	101.65
Avst. investic. skla renta 3 1/2%	92.55	92.65
Ogrska renta v zlatu 4%	116 —	116 —
» » kronah 4%	96.70	96.85
» » 3 1/2%	87.75	87.50
Akcije nacionalne banke	1640 —	1641 —
Kreditne akcije	677.50	678.50
London, 10 Lstr.	239.97 1/2	239.97 1/2
100 državnih mark	117.42 1/2	117.40
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.12	19.11
100 ital. lir	95.41	95.40
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 103.32, italijanska renta 105.25, španski exterieur 93.40, akcije otomanske banke 607 —, Menjice na London 231.70.

Pariz. (Sklep.) — Avstrijske državne železnice — — — — — lombard 107 — — — — — avstrijska renta 102.75, ogrska 4%, renta 97.95, Landerban. 455 — — — — — turške sreč e 136.50 parizska banka 14.75, italijanske m. r. jonalne akcije — — — — — akcije na fl. 16.55. Mlačna.

London. (Sklep.) — Konsolidir. dolg 89 1/2, Lombard 4 1/2, srebru 28.5, španska renta 92 1/2, italijanska renta 105 —, tržni diaconi, 2 1/2, m. r. j. a Dunaju 24.26. Stalna.

Tržna poročila 12. septembra
Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.78 d. K 15.50; rz za okt. K 12.82 do K 12.84; uras za okt.

od K 11.88 do 11.98; koruza za sept. K — — — — — do K — — — — — Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje tendence mirna. — Prodaja 30.000 met. stotov, nespremenjeno. Draga žita nespremenjena. Vreme: lepo in vroče.

Havro. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 48 — frk, za dec. 48 —. Mirno.

New-York. (Otro.) Kava Rio za sept. za dobavo. — Stalno, nespremenjeno, do 10 stot. znižanja. Prodaja: 2.000 vreč.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 38 1/2, za dec. 38 1/2, za marec 39 1/2, za maj 39 1/2. Mirno. — Kava Rio n. v. adu loco 40 — 41 navadna resina 42 — 44 navad. dob. 45 — 46

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za september 17 —, za oktober 17.55 za november 17.50, za dec. 17.55, za januar 17.65, za febr. 17.71. — Mlačno. Vreme: oblačno.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 promn. štad. K 74 — do 75 —, za maj-avgust K 73 — do 74.50 C. nassé in Melisil promptno K 74 — 75, za julij-avgust K 74 — do 75 —.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, 9 1/2. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15 za oktobar 15.10 za nov.-december 15.50 za nov.-februar 15.50 mirno. — Pšenica za tekoč. m. sec 22.45, za oktober 22.65 za november december 22.90 za nov.-februar 23.10 mirno Moka za tekoči mesec 29.65, za oktober 29.85 za nov.-december 30.10, za nov.-februar 30.25 (mirno). — Repične olje za tekoči mesec 47 1/2, za oktober 48 — za november-december 48 1/2, za januar-april 49 — (trino). — Spirit za tekoči mesec 41 —, za oktobar 37 1/2, za november-december 36 —, za januar-april 35 1/2 (mirno). — Sladkor surov 88 — do nov. 2 1/2, — 21 1/2 (mirno) bel za tekoči mesec 21 1/2, za okt. 25 1/2, 6, oktober-januar 25 1/2, za januar-april 26 1/2 (mirno) rafinirani 59 1/2 — 60 —. Vreme: oblačno.

Najbolje vinske stiskalnice in mastilnice se dobivajo pri Zivici i d. r. trgovinska ulica št. 2.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.
Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kade Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penetih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Bur-gunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum-konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz-pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja odpol litra naprej.

V novi mesnici v Bazovici v prostorih g. Mahniča

se prodaje goveje meso, sprednji po 1 K 20 st., zadnji del po 1 K 36 st.

Dobiva se tudi vedno sveža teletina.

Priporoča se

A. Spanger.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovimi in napismi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolske poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

proj **ANTON ČERNIGOJ**

via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo in lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošilja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5-70 hektolitrov prodaja po jako zmernih cenah tvrdka Alex. Breyer i sinovi. Krizevac.

Išče se postrežnica za nekoliko ur na dan. — Naslov pove uprava lista.

Štampilje iz kavčuka. Vsem uradnikom, cerkvenim predstojništvom, trgovcem in zasebnikom, nadalje zadržim in denarnim zavodom priporočam se za izdelovanje štampiljev iz kavčuka in kovine prva sl. tovarna na Primorskem, **J. Krmpotić, Pola, Piazza Carli št. 1.** — Cene zmerne, postrežba hitra. — Štampilje se izdelujejo v vseh oblikah, tudi v obliki ure, medaljona, svinčnika itd. Kot edini slovanski zavod te vrste na Primorskem, oziroma Kranjskem in Štajerskem, priporočam se toplotno v podporo Slovanom tem več, ker se vsa naročila izvršuje točno in v jezikovnem pogledu pravilno. — Odslej ni več potrebno slične reči naročevati pri inorodih.

Dobro znana zaloga manifaktur v partijah

ki se je nahajala na Piazza nuova vogal ul. S. Caterina št. 8 se je preselila dne 24. avgusta v ravnoisto ulico št. 1, zraven „Kavarne Metropole“ (vogal Corso).

Fizol bokini, mandoloni, kok, kisle zelje in zelje v glavah pošilja po povzetju od 50 klg. naprej po zmernih cenah **M. Lavrenčič** Šiška - Ljubljana. Za večje pošiljke p. n. gg. trgovcem cene po dogovoru.

Doge za parkete hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni. **Zaloga lesa - Miclaur** ulica Fonderia št. 7

Drogerija GUSTAV MARCO ulica Giulia št. 20. Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd. Zaloga šip in steklenin.

Stavbinski materijal kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri trvdki

Belli & Corsi ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Šunka s kožo po 1 gl. brez kosti 1 gl. 10 nč., plečeta brez kosti 50, slanina in suho meso po 80 nč., prešičevi in goveji jeziki po 1 gl. glavina brez kosti kilo po 45 nč. **Salame** 1 gl. iz šunke zelo priljubljene 1 gl. 20, a la ogrske trde 1 gl. 50 nč., fine ogrske 1 gl. 80 nč. kilo. Velike kranjske fine klobase po 20. in brinovec 1. vrste 1 gl. 20 nč., II. vrste po 1 gl. III. vrste po 70 nč., brinov cvet pravi (Essenz) liter 2 gl. To pripoznano dobro blago pošilja po povzetju od 5 klg. naprej

JANKO SIRC prekaževalec in razpošiljatelj živil v Kranju.

ZOBOZDRAVNIK Univ. Med. Dr. Makso Brillant v TRSTU ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr. Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje. ORDINIRA od 9-12 predp., 3-5. popol.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja sloveskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodna zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividenca.

Narodni kolek je vobiti pri upravi „Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
WEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH TABTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Prednaznaniilo.
Z nastopivšim letnim časom se otvori nova
prodajalna manufaktur
v ul. Ponterosso 10 (zraven pekarni Hillebrand)
Podpisana lastnika si uljudno dovoljuje to slavno občinstvo o tem obvestiti ter se priporočata za mnogobrojni obisk
Fogar & Sachetti.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo. Naroče za popolno čiščenje stanovanj.

Podpisani priporočam slav. občinstvu, vojaškim in civilnim krogom svojo v ul. GIOACHINO ROSSINI št. 24 (zraven cerkve sv. Antona novega), na novo otvoreno, z najmodernejšim blagom bogato opremljeno
krojačnico.
Bogata zaloga tu- in inozemskih tkanin, sukna in vseh v krojaško obrt spadajočih predmetov. Velika izbira najmodernejšega angleškega blaga. Delo precizno, cene zmerne. Naroče se izvrše točno in se dostavljajo na dom. Vnanje naroče se sprejemajo vsak čas in se točno izvrše. — Mnogoletna skušnja, katero si je prisvojil podpisani glede kroja civilnih in vojaških oblek, jamči za ukusni kraj, kakor tudi za solidno, trpežno delo in izvrstno blago. Z odličnim spoštovanjem
AVGUST ŠTULAR.

Jržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9-12. dopoldne in od 3-4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. Poštno hranilnični račun 816.004.

FREDIN
Zahtevajte le SELLE & KARY-je
najbolše sredstvo za čiščiti vsako fino rumeno ali črno obuvalo
Najbolj se priporočata za Boxcalis, Osearia, Chevreaux in lakirane čevlje.
DUNAJ, XII.

Hočete li dolgo živeti

in se veseliti dobrega zdravja. Da to dosežete, morate skrbeti, da si ohranite zdrav želodec in uredite dobro prebavljanje.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec z neprebavljivim, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačami, vduhi gotovo odpomoč z

Germanovo življensko esenco

koje se uporablja z najboljšim uspehom pri pomanjkanju volje do jedi, slabotnemu želodcu, napenjanju, riganju, rezaviči, sabosti, gavo u. omotici, trganju, zapiranju, marojdam (zlat žili). Pri težkih jedilih, posebno pa ako se uživa mastne in težko prebavljive jedila povpešuje ta esenca prebavo in daje izvrsten tek tako da se s tem na največji stopnji vzdržuje in redi život. Vse odstranitve vseh pokvarjenih sokov v životu, čisti ta esenca kri ter daje prednost v primeru z drugimi enakimi zdravili, vsled česar je popolnoma neškodljiva četudi se jo uživa na leta, kajti ista obstoji od izbranih dobrih rastlin ter ima prijeten grenak aromatičen okus, koji dopade tudi jako občutljivim osebam kakor ženskam in otrokom

Germanova življenska esenca je pravo ljudsko in domače zdravilo, ki bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker večkrat z njo — ko ni pri roki takoj zdravniške pomoči — obvaruje resne bolezni. Pri kupovanju naj se zahteva le **Germanovo življensko esenco iz lekarne pri „Črnem orlu“** iz Belovara, ker se nahajajo tudi druge pod enakim imenom, ki pa ne presegajo na dobroti prave esence. Znak pristnosti je razviden na vsaki steklenici, ki je zavita na zelenem kartonu s polnim imenom tvrdke: **Lekarna pri „Črnem orlu“ K. German, Belovar (Hrvatske)**, kamor naj se pošilja vse naroč. Cena steklenici K 140; po pošti se ne pošilja manje od dveh steklenic. Pakovanje 40 st. po povzetju ali predplačilo. Naslovi naj se blagovole pisati pravilno in čitljivo. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila brezplačno.

Germanovo življensko esenco mora trpečim ljudem toplotno priporočiti, ker sem jo toli jaz osebam prekušal in tudi svojim župljanom priporočal ter se prepričal v izvrstnem uspehu.

Edmund Medecotti, župnik v Trojstvu (Hrvatska).

Vam naznanjam, da sem poskušal že s mnogoštevilnimi zdravili, toda niso imele zaželjenega uspeha nijedne kot Germanova življenska esenca.

Andrej Žižek, Sv. Ana na Kranjskem.

Prosim Vas, da mi zopet pošljete 8 steklenic Germanove življenske esence, katere moram vsem bolnim na želodcu toplotno priporočiti. Moje zdravje se obrača že na boljše

Apolenija Haberl, Semrak na Štajerskem.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakoski slovansko-narodno upravo. Vsa poganila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

ANTON SKERL
mehanik, zaprišežen! zvedeneo.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah. TELEFON št. 1734.

Leon Fano TRST ulica Nuova 4
zlatar in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečno obroko proti solidnemu jamstvu.

Dr. I. Färber
štabni zdravnik v Gorici
zapisoval je vselej z najboljšim uspehom osebam, katere so že dlje boleale na živeh
železnato vino
G. PICCOLIJA, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani. Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

Podpisani priporočam svoj iskušeni
železni plug
s kolesi za oranje na polju, pri brajda in drevju, za pletev, zasipanje, zivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vinske stiskalnice.
ŽIVIC, inženjer - Trst
Skladišče — trgovinska ulica 2.

Svetko Hanibal Škerl
trgovec pri Sv. Ivanu
priporočam svojo dobroznano
prodajalnico
jestvin in pekarno ter lastno izdelane biškote.
Vedno sveže blago. Cene zmerne.
Posebno priporočam kruh, koji tudi pošilja brezplačno na dom.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov
Fran Lampe
TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naroče za sladčice.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebnički disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Zovarna s zalogo pohištva
svetlega in temnega
kakor tudi popolne kuhinje v najmodernejšem slogu po konkurenčnih cenah priporočam
V. Doplicher
ulica Chiozza št. 8 pri tleh (nasproti dvorani „Teriscore“).

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporočam velik izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode — cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši alova, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrstne zaenent.